

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

154. szám.

Pest, september 11. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országúton Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizetotik.

Pest September 11.

A legfeszültebb kíváncsiság minden felé, s a legkomolyabb aggodalom az íránt, mi mindent hozhat nemzetünkre a mai nap.

A Bécsben járt küldöttség tegnap délután visszaérkezett.

Semmit de semmit sem hozott vissza.

Annyi van vele nyerve, hogy iszonyatos helyzetünk mindenki előtt diplomacice feltárva van abba bár ki bele tekinthet, s felette ítéletét el mondhatja.

Ki hitte volna, hogy e loyális nemzet midőn tisztán csak meglevő törvényeinek fentartása végett bizalommal fordul a trónhoz, akkor oly száraz hidegséggel s leverő kevélységgel fogadtassék azoktól, kik mindenöket csak Magyarország mérsékeltségének és hívségének köszönhetik.

A hír villámgyorsasággal fog rohanni szerte a hazában. Az országgyűlés küldöttsége a fejedelem trónja elől egy vigasztaló szót sem hozott vissza.

Vigasz nélkül a legsötétebb kedéllyel tért vissza tegnap délután négy óra után a küldöttség, s azóta a város folyvást a legnagyobb ingerültségben van. A dunaparton a váci és urak utcáján az országúton a Museum környékén oly sűrű tömegekben hullámszik a nép, millyenre marczius óta nem emlékezünk.

Polgártársak ugy vagyunk, hogy teljesen és tökéletesen magunkra vagyunk hagyatva. Minket csak önerünk menthet meg. E világon senki másban nem bizakodhatunk.

Oda jutottunk, hogy már nem alkotmányunk tova fejlesztéséről van a szó, hanem véres harcot kell kiállanunk, ha csak eddigi törvényeinket is főn akarjuk tartani.

Helyzetünk nehéz és leverő. Egyóbaránt következetes eredménye az a ministerium eddig követett politikájának. Helyzetünk mint tragical prophelia betűről betűre lapjainkban régóta lefestve áll.

E szóval tartotunk magunknak, tartotunk olvasóinknak, kik szavainkban eddig is hitték. Távol legyen tőlünk ez unneplóyes perczen bár melly recriminatio. Nagyszerű perczeket élünk, ott vagyunk, hogy a hónapok elvesztését napok és perczek használatbavételével ki kell pótolnunk.

A ház, meg vagyunk győződve fel fogja tudni helyzetét fogni, és hozand oly rendszabályokat, millyent a helyzet komolysága igényel.

Mindenek előtt a Bécsben járt küldöttség történeteit kell elmondanunk.

E lapok szerkesztője maga is együtt volt a küldöttséggel következőleg a tényeket mint szemtanu fogja előadni.

Mindazáltal rövidnek kell lennünk, lapjainkban helyet kell hagynunk a bekövetkező eseményeknek. Ki tudja, mellyik órában kaphatunk egy újabb hirt, melly nagyszerűségénél fogva az eddig tudottakat is érdekességéből kiforgassa.

* * *

A küldöttség délután öt órakor érkezett a császári városba.

Első kérdés az volt mit tettek azóta Deák és Bathyani ministereink, kik nyolcz kilencz nap óta ide fent időztek.

Felelet semmit, de nem saját hibájuk miatt. A camarilla e napokban borzasztó erőt és munkásságot fejtett ki, s a fejedelmet mérges lehelletével egészen övező körül.

Magyarország első ministere a királytól napok folytán audientiat sem kap!

A küldöttség bosszankodva hallá az eddig történeteket, Bathyani és Deák Bécsbe jöven előterjeszték az ország kívánatait, hogy tudni illik a táborbani sorkatonaság közöl sokan nem felelnek meg kötelességüknek, hogy a letéit horvát bán, az osztrák ministerium, s a királyi ház némely tagjainak kedvezésével látszik bírni, sőt hogy az egész déli mozgalom, melly különösen az 1848-ki marcziusi törvények ellen van irányozva, magának a törvényt szentesítő fejedelemnek nevében intéztetik ellenünk.

A válasz e legigazságosabb kívánatokra az volt, hogy Bathyánit tán öt napig az udvarhoz sem hitták. Majd utasították őt Wessenberghes innen Latourhoz, onnan Doblhofhoz. Pontiusból Pilatushoz.

Igy bántak első ministerünkkel!

Végre nagy sokára a ministerelnök a királytól egy levelkét vett, mellyben az foglaltatik, hogy a minister a horvát és magyar bonyodalmak elintézése ügyében magát az osztrák ministerium után a magyar kormányhoz bocsátott aug. 31kérőli szóló memorandumhoz tartsa!

Ezt mondta a fejedelem, mi által azon memorandumot ez által elfogadta magáévá, tette, saját akaratával kinyilatkozatta.

Es mit foglal magában ezen hires memorandum, melly mint mondják egy kilencz ivnyi diplomatikai jegyzék.

Semmit egyebet, mint hogy abban nagy tudósággal megdemonstraltatik miképpen az 1848-diki törvények a sanctio pragmatikával homlok egyenest ellenkeznek!

Képzeltető a hatás mellyet e hir vitele a felküldött képviselőkre gyakorolt.

Vessen mindenki számat magával és emlékezzék vissza azon perczre, midőn e hirt először hallotta. Mit érezhetett lelkében ha e hazát, s a szabadságot szereti, akkor midőn a királyt oda hallja nyilatkozni, hogy új alkotmányunk vétesék vissza.

Eszterházi külügyministerünk látva, hogy az ügyek intézésében minden befolyástól ki van zárva, hivataláról lemondott, s kismártoni birtokába visszavonult.

A küldöttség átlátta, hogy fáradsága hatalán lesz, hogy megbízóinak egy vigasztaló szót sem vihet vissza. Mind az által elhatározta magában, hogy megbízatásában el fog járni, s az ország kívánatait a fejedelem széke elébe fogja terjeszteni.

Es azonnal elkészítettett a beszéd, mellyet a küldöttség elnöke a király előtt el fogna mondani.

E beszédet, már közöltük.

Ugy volt, hogy pénteken tizenkettőkor fog a küldöttség a király elébe becsátatni.

A küldöttek a volt erdélyi kancellaria terében nemzetiesen öltözve a kitűzött órára várakozának, s mint kevéssel a tizenkét óra előtt nagy sebességgel jő Bathyani Lajos s minden motivatio nélkül elmondja, hogy ő felsége a küldöttséget ma el nem fogadhatja!

Es csak estére kilencz órára fog tudtul adatni az elfogadás óraja.

A küldöttség azonban már ráhatározta magát, hogy bár mi történjék csak bevárja, ha bár ez időzéssel a kiszabott huszonnégy vagy legfeljebb negyvennyolcz óra ezalatt egészen lefolyt.

Este kilencz órakor ismét az erdélyi kancellaria terembe gyűltünk.

Nagy feszültséggel várta mindenki az új híreket. Pázmándi elnök előterjeszté, hogy ha a de-

putatio a megkésztett beszéd szövege mellett megmarad ő felsége audientiait nem fog adni.

Nem akarunk itt a szenvedélyességhez folyamodni csak a legkétségbeejtőbb szárazsággal mondjuk ki, hogy e szerényt a nemzet panasza el nem mondhatja, hogy a nemzet a királynak csak azt, s csak annyit mondhat el, mennyit a camarilla megenged.

A deputatio ekkor titkos ülésbe ment át, hol a legfelsőbb helyről ajánlott éjféli utánig tartott viták után elfogadtattak.

Valóságos satira volt. A képviselők háza egy deputatiót küld fel, melly a ház érzelmeit kifejezze. A camarilla mellözve a magyar ministeriumot a beszédet bekéri, s módosításokat ajánl, egyszerűsége elömutatja írásban mit fog válaszolni a király akkor, ha a deputatio az ajánlott módosításokat elfogadja!

És midőn az audientia órájára váránk a deputatióból néhány tag érkezik, kezökben egy falragasztványt hozva, mellyet maga Ferdinand írt alá.

Tartalma olvasóink előtt tudva. A király Jellacsicsot minden eddigi katonai és polgári hivatalába visszahelyezi, s atyai szívének szomorúságát jelenti ki, az iránt, hogy őt egy legfensőbb kéziratában rangjából letétette, s ellene mint felségsértő ellen a közkeresetet elrendelte. Továbbá a hű bán keves elismerést nyert az összes monarchia, miként a dynastia érdekében folytatott érdemteljes működéseért.

Ha mi a hatást, mellyet e menykőcsapás előidézt, leírni akaránk, a jelenetet az olvasó sokkal kisszerűbbnek fogná képzelni, mint az volt.

Soha annyi sötét arcot, soha olly metsző fájdalomokat, elkeseredést, és leverettséget!

Illy kedélybe indult el a küldöttség Schönbrunba a király jelenlegi lakhelyére.

A palotába érkezve, egy kamarás a küldöttség elébe jött, s őket bejelentés után egy másik szobába vitte.

A király s királyné már jelen voltak, ő felsége fekete pantalon, magyar dolmányt viselt, kezében egy fehér kendő, mellyel magát több ízben törölgeté.

A királyné fehér ruhát, veres szalagot s hajzatában zöld leveleket öltött magára.

Pázmándi hangos szóval olvasá fel a módosított beszédet, mi alatt a király többnyire a földre sűtő szemelt.

A király háta megett csak néhány német kamarás állott. Batthyáni és Deák a küldöttség közsé vegyültek, mi annak volt jete, hogy miniszterink az adandó válasz iránti tanácskozássra meg nem hivattak.

Ő felségének az országos küldöttségnek adott válasza.

„Nehezen esik szívemnek, hogy az országos választmány által kifejezett nemzeti kívánságnak lejövetelém iránt, elgyengült egészségi állapotom miatt, eleget nem tehetek.

A törvény-javaslatokat meg fogom vizsgálni, s ha azokra nézve valami észrevételem volna, azt senki ne magyarázza úgy, mintha a már fennálló törvényeket félreletenni, vagy megsérteni akarnám.

Ismétlem, hogy elkövetett akaratom: magyar koronám birodalmának törvényeit, integritását és jogait királyi hitem szerént fenntartani.

A mi a többi, önök által érintett pontokat illeti, ezek részint már a nemzet kívánatai szerint elintéztettek, részint a legrövidebb idő alatt, a ministerium utján, nyilvánítani fogom irántok szándékomat.“

Ennyiből áll a felelet. A küldöttség a legnagyobb csendben, minden éljenzés nélkül visszavonult, s másfél óra múlva hajóra szállt.

Pozsonyban lelkesen fogadtatánk. A partokon délutáni két órától fogva a megérkezésig folyvást sűrű tömeg hullámozott. Este nyolcz és kilencz óra között a zöldfa-vendéglő előtt a küldöttekkel egyetemben népgyűlés tartatott, hol a városi népség a szónoklatokat folyvásti éljenkiáltásokkal késérte.

Batthyáni és Deák velünk jöttek. Mindazáltal ők, és a követek is, igen ovatosak valának a másnapi teendők iránt előlegesen valamely véleményt nyilvánítani.

Effélék csak bizalmasb magán köröcskékben történhetek.

A legmélyebb fájdalom ült lelkünkön. A királyi válasz jelentéktelen és minden színészküli. Különösen mintán tapasztalni vagyunk kénytelenek hogy az illy magas nyilatkozatok sem maradnak magokkal következetesek.

A fájdalom felülmut minden képzeletet. Előttünk állott az újjászületett szép Magyarország, ifju szabadságával, és boldog álmaival és mindéz egy embernek gyengesége miatt, kit rozszakaratu tanácsadói nem irtóznak saját magával, és ünneplésesen adott szavával contradictio-ba hozni mind e szép remények egyszerre füstbe mennek, s előttünk a buta confusio, ármány árulás és vérferőzöt szörnyű országa nyílt meg.

Magyarország s az osztrák tartományok minden természeti kedvezményekkel megáldva vannak, hogy boldogok legyenek. A nép megérdemlé azt, hüvebb és loyálisabb nép nincs Európában másutt.

És erre csak az kellene, hogy Ferdinand az ő igazi barátjainak tanácsára halgatna. A királynak csak egy szavába kerülne, s ez országok mellyek pusztulásnak indulnak néhány rövid év alatt mind felvirágozhatnak.

Boldogok lennénk jogban és szabadságban, s a fejedelmet mindenki vérével oltalmazná meg.

Testvériségben élnek az emberek a nem álmodnék senki ama szörnyű gondolattal, hogy olly emberek egymásra haragudjanak, egymást megölni pusztítani, és gyilkolni készüljenek kik nem hogy valaha egymásnak vétettek volna hanem nem is ismerik egymást.

És minek kell történni, egy néhány kevesek hiusága, rossz akarata és szomorú dicsvágya miatt sarkából forgattatik meg az ország. E kevesek felhasználják a butaságot és önérdéket s a szép földből mellynek rendeletése hogy földi paradicsom legyen, pusztító csalatér lesz.

Kérdjük, nem dicsőségesbb dolog volna Ferdinandnak alkotmányos uralkodónak lenni. Békét engedni a népségeknak, és alkotmányos érzelmeknek.

Nem képzelhető foketőbb dicsőség, mint leverni az eszmék országát, s helyébe feltűzni az absolutismus vaspálcáját.

A király válasza nem határozott. És ha határozott is volna, ha tények reá rögtön nem következnek, ki kezeskedik róla, hogy a következő perczben a kigyó kamarilla egy más értelmű nyilatkozatot nem csikar ki tőle.

Tőle, kit úgyis minduntalan rómitgetnek, s ki nek valószínűleg mindig azt súgják fülébe, hogy a democraticus gondolkodásnak mind megannyi conventi királygyilkosok.

A koczka el van vetve.

Mindnyájan éreztük azt, hogy akkor, midőn minket Bécsben így fogadtak, ugyanakkor a camarilla gondoskodott arról, hogy azalatt minket, mi nálunk még hatalma alatt volt ellenünk fölingerüljön.

Éber figyelom legyen minden felé.

És vártuk, s szinte kíváncsiak voltunk rá, hogy itthon a titokban és nyilván működő kamarillának miad jelenségeire fogunk találni.

Itt volt mindjárt az első Komárom.

Besze őrnagy azt állította, hogy a várba több nemzetőrt nem akarnak beereszteni.

Épen Komárom alatt voltunk midőn Majthényi 240 emberrel megérkezett s a hajóból kiszállott. Mi eljöttünk ott hagyva őt a bizonytalanságban.

A jelenlévőknek nagy fájdalmára esett hogy Batthyányi a több mint félórai kikötés alatt be nem ment a várba, s nem kísérté be a nemzeti katonaságot.

Estére megjött a hír hogy Majthényit csak ugyan nem erőszték be*) és így, ha csak egy rögtön állítandó tábor körül nem veszi Komáromot ott hazánk szívében egy megdönthetetlen ellenséges erő fészkel meg magát.

Mi részünkről a mostani várparancsnokot nem ismerjük, sőt örömet föleszszük róla hogy a nemzetörsséggel úgyünk mellett bűzgölködni is akar de ha ő magyarérzelmű is, azt hisszük a camarillának lehet annyi hatása hogy ő helyébe bármely úton más egyén jusson a parancsnokságra.

Itt a városban mindenfelé katonaság érkezéltől beszélnek.

Annyi bizonyos hogy a kaszárnyai vérengzés után innen kiment Ceccopieri bataillon, meglehet nem a magyar ministerium rendeletére tegnap Budára jött. Beszélnek még a Wilhelm gyalogokróról is.

A pesti kaszárnyákban az idegen és nemzeti erők közt meglehetősen arány van.

A pattantyus laktanyában van 350 német canoniere 260 pedig magyar de minden munitio az első kezében van.

Ellenben van ott 1800 emberünk. —

A városban a magyar ügyek, mellyet határozott jó hangulat uralkodik. Voltának ugyan kik egy új hatalom megállása esetére át pártolnának, de kezdeni illyen emberek nem mernek.

Egy bizonyos és diplomaticus,

*) Legújabb értesülés szerént Majthényiek akadály nélkül bebocsátattak.

Velünk másképp beszélnek másként cselekednek, soha erőszakosan nemzet nem volt ingerlő a lázadásra mint mi.

A kinek egy balkányi belátása van meggyőződhetik, hogy a camarilla Magyarországból egy napotkál Gallicziát akar eszmélni, úgy t. i. hogy az szabadságát képviselő elem magától a néptől üldöztesse.

Ezt megteszi Austria, ha meggyőz, még akkor, ha egy alku által az efféle tervre a legalkalmasabb eszközöket kezébe adjuk.

— Ma reggel és délután a ministeriumnál több granátos és gyalog osztálybeli katonák jelenték magokat, kik azonnal a Kossuth nevét viselő honvédek közé iraták be.

Délután 5 órakor szinte e cél végett láttunk Bathyanéhoz néhány granátost bemenni. Egy-másoktól odáh és magyar nyelven beszéltek.

A tényt csak azért említjük hogy consequentiát huzhasunk minő nyilvános agitációknak kell a katonaság között folyni, hogy a közlegény is illy lépésre adja magát! sapisuti pátka.

Örvendő látjuk őket.

Délután 5 órakor.

Ma egész délelőt a két ház egyesülten titkos conferenciát tartott.

E pillanatban a legbotrányabb hír kereng, hogy ministereink mindnyájan le akarnak mondani.

Csak e kellene most.

Most a legnagyobb veszedelem örvénye elűtőlők, kik olly kényelmesen, biztosan, s mosolyok közt biztaták a nemzetet!

Most, midőn az ország azt várta, hogy hadd lássuk hát azt a magyolcsesésű politika erejét, mellyhez annyi fontos képeket vágtak, melly előtt a pesti Hirlap kalapot emelt, s mellyért azokat, kik ellene szóltak, annyi metsző bántalmakkal illették!

Ma provisorius kormányról beszélnek. Minek beszélnek róla, mire való azt dobbal trombitákkal kimondani. Tegyenek a ministerek felelősségük mellett úgy mintha azok volnának. Így kellett volna tenni, különben régen ezeltől!

A ministeriumnak maradni kell, hanem néhány alkalmatlan jó lélek helyébe vegyenek be pár fogas gyereket.

Pest September 11.

Végre csakugyan kiütötte magát a szeg a székéből.

A reakciónak bukott hősei nyíltan felemelék fejüket s kitálalák mit négy hónap óta az armány konyháján honáralás edényeiben főstök.

És hangosan kiáltják fulunkba — „add igába nyakad, vagy vessz el.“

Szabadok voltunk, minőnek lenni minden embernek közös joga van, testvéri karral ölelünk az idegent, ki éhen vándorolt hozzánk, és kövér földünkbeli, mellyről még vérünk utócséppje le nem száradott, adánk neki ingyen, mennyit-mivelni bírt, jóakarói voltunk az egész világnak, s odaadtuk neki mindenünket a mink volt, magunknak azt tartánk csupán, mit naponként szánkba

hártyni kelle, s kik sovárogya néztek kanaháunkra — öllel hánytuk annak elébe kincseinket.

Testvérei lettünk egy talált néptöredéknek rongyaiból kibujtatva biborba öltöztetjük azt, és trónt csináltunk neki nagyot — hatalmast.

Igy raktuk fel Bécsnek palotáit, így lőn az metropolisa egy nagy birodalomnak, mellynek fényt és tekintélyt mi kölcsönözünk.

És mit tevének dynastiánkért? Határtalan hátséggel imádtuk királyunkat, s bár alkotmányunkon cserbákat ojtve megszegte királyi esküjét magunk állánk fel mellette gatanácsadóktól ámtatása mentésével, kunyoráltunk ott hol követelni volt jogunk, s a megtagadás és nyomorgatásért viszonzásul midőn jött egy világstromló Napoleon és ígért álszabadság helyett valódi függetlenséget s önálló alkotmányt — kardot vontunk s királyunkért megküzdünk a halállal.

S most tekintsünk szét — hogy vagyunk?

Vendégeink pártot ütnek a gazda ellen, ki nekik hazát adott s megosztá velök polgárjogait.

A szomszéd külföld örül veszedelmünkön, s a bellázadókkal czimboraságban czuder hálálansággal vesztünkre tör

Sőt maga a dynastia — s ez fáj leginkább elfejtva nemesebb érzelmek szavát szívében inkább akarja rabszolgák — mint szabad polgárok fölött uralkodó székét felépíteni.

S királyunk? Ő körülögyva az armány csel-szövényeitől ámtás s ijesztgetés tukmált szemüvegén által be nem láthatja tisztán népének istenadta szent érdekeit, s mig itt szabadság harca foly, rabláncz a vagy járom ellen, vele környező pártütésnek dühös csatáját s a titánok olymp elleni szentségtörő küzdését láttatják.

S így lőn vetve egy mérlegbe tételés s hízlegés asztalánál fölhízott udvaroncok szennyes érdeke, egy összes nemzet szabadságának érdekével, így lőn a népfélségnek magas eszméje sárral dobálva azok által, kiknek az új szabadság emberibb institutio előtt lekelle vetni embernyomorgató dolyfős hatalmuknak korbácsát.

Hiszem jól tudjuk, mint állanak Bécsben a dolgok, tudjuk kik által szüretik meg minden hang, mielőtt a fejedelem fülébe eljutna, s mint van megvesztegetve körülte a levegő, melly megmérgezi már a szót is a királyi lak termében.

Hát nem egyesek üznek-e szennyes játékot velünk, nem egyesek szabták-e meg e nemzetnek mit mondjon végelhatározása komoly perceiben királyához, nem egyesek armánykodásának esett-e áldozatul az aquilisi fejedelmi szó lesz s ezzel szabadságunk egész eszméje.

Nem az ő művek-e hogy midőn a király ismert vallásossága miatt föl esküszegő lenni miként elődei, s valóságá kívánja tenni a magyar alkotmány irott chartáját, felállítják előtte a megcsontított s vérző pragmatica sanctionak kísértetképét, s felhívják a királyi apák sohajtozó lelkeit sírjokból, s a jövendők boszujának véres kardját villogtatják meg csak hogy a megtört erejü király gyöngé akarata, érdekeik műhelynek tűzhelyére fűvől alkalmazhassák.

Nem egyesek roszelelkűsége kényszeríti-e a jó fejedelmet, hogy megtörje aprilisban önként s csupán szelleme sugallatából eredt szavát, s nem ök ütnek-e magával a felséggel vétkezes játékot, midőn koronáját legbizonytalanabb kockára teszik?

És ez miad a szabadságnak halált esküdött camarilla műve.

Azonban épen azért mert itt népek sorsa felett csak egyesek armánya kaczkörködik, és mert egyeseknek bár mennyire kedvelt előszülöttai legyenek is a sorsnak, az itteni igazság, mérlegét kezökbe soha nem adja — lehetetlen, hogy ügyünk helyrehozhatatlanul el volna veszve.

Bár őt a mult hó alatt, mig mi érdekeink szentségének tudatában jelenünkre nem gondolván szép jövendőről álmodánk s tétlenül heverünk visszanyert jogaink párnán, Bécs és Salzburg reactionariusai legugyesebb czél szálából szőt hálóval fontak is körül minden oldalról, a honszeretet fog találni fegyvert, mellyel azt szétvagdálja.

A magyar eddig is ha a veszély csak távolból fonyogató, lábát sem mozdította, s mindaddig békén szundikált mig a láng össze nem csapott feje fölött, de ekkor elszántan ragadá föl fegyverét, a baj növelé bátorságát, s dicső győzelmet vivott ki mindíg ellenein. Miként némelly betegség csak elhatalmazása nagyobb fokán gyógyítható gyökeresen, ugy e nemzetnek végveszéllyel fenyegető csapás kellett, hogy jóhiszemű ámtóságából kiébredve összeszedje hevert erejét, s önállása megszilárdítására felhasználja mindazon előnyöket miket helyzete kezére ad, de mikhez ez ideig soha nem nyult.

És ez történelem most; ha csekélységekért, eddig nem pazaroltuk erőnket csak azért történet, hogy annál biztosabban léphessünk fel ott, hol győzelmeinkhez életünk lesz kötve, s megmaradásunk a szabad nemzetek sorában.

Az idő itt van; ha el nem oszlatjuk a felhőt mellyből ránk most veszélyzivatar záporzik, le kell mondani e szép hazáról, melly ezután csak szolgasságot birna nyújtani a régi szabad magyar faj rabságba görbedt nemzedékének.

Ha felakarjuk tartani fajunkat, ha élvezni akarjuk nyolczszázados küzdésünk gyümölcseit, s ha megkívánjuk tartani sértetlenül fejedelmünknek e koronát mit egykor ősapjának fényben tündököltve adtunk át — győznünk kell okvetlenül győznünk úgy, hogy elleneink többé lábra ne állhassanak.

Azért föl a lelkesedés teljes erejével, ragadjuk elő a fegyvereket mik hajdan győzelmet bírtak aratni nyugoton s keleten s ha berozsdásodtak, tisztítsuk meg elleneink vérében azokat, és valamint miénk volt e hon szerzésének dicsősége — ugy miénk lesz osztatlanul szabadon megtartásának érdeme is.

Cserző Bencze.

Nyilatkozat.

Ezen lap 149. számában Ugocsából K-váry álnév alatt egy közlemény áll — melly holmi körületbeli képviselővé elválasztatásomat ugy akarja előtűntetni — mint egy reactionalis elem kifolyását — a nemességét — melly a nép jogával megbarátkozni nem tud.

Hogy itt az ugy nevezett nemesség magát a néptől elkülönözi — éppen olly valótlan és koholmány — mint azon állítás — melly azt akarná elhíttetni: — hogy háromszáz ember — néhány ezerre menő népet megfutamtott — pedig a katonaság is jelen volt.

Édes K—váry ur! elvbarátomat rágalmával el nem hiteti ön — hogy irántam reactionális elemnek — ha ilyen kerületünkben létezne is — bizodalma lett volna, mert politikai életem egész multja tanúsítja — mikép hazafüségomat nem marczias hozta meg — hanem tanulókoromtól az absolutismus ellen törve — már az összpontosítva munkálódott országos ellenzék' bizodalma felszólításában is szerencsés voltam birni.

Valamint tehát elválasztatásom fény-részeiről tett amaz előadást valótlan és koholmánynak — ugy a választóelem jellemzését — melly bizodalmaival megtisztelt — rágalmazásnak nyilatkoztatom. A' kérvényhez — mi ez érdemben mint hallom beadatik — semmi szólóm nincs; — annak nyomtatékát is illető bírása meg fogja mérni.

Költ Pesten sept. 8.

Török István.

Nyílt levél a pesti Hírlap szerkesztőjéhez!

Hamis tanubizonyoságot ne adj felebarátod ellen.
8-d. parancsolat.

Ámbár mi, kik a verbászi táborban hosszabb időt töltöttünk, már azt, miszerint az események némelly újságírók által elferdítve adatnak a közönség elé, megszoktuk; mindazonáltal a Pestí Hírlap ha jól emlékezem 151. számában foglalt ferde előadásán a temerini szomorú éjnek, annál inkább megbotránkoztunk, mert abban a heves-magyeyi őrsereg, mellynek katonai jó magaviselete az egész táborban előismerve, azon ferde bírálattal illetetik, mintha minden rendet felbontva gyávaságból állásait elhagyta volna.

Önhöz szerkeztő ur, kit különben tiszttelek nincs csak azon egy szavam, miképen sajnálom önt, hogy minden fáradsága mellett az egész verbászi táborban nem tudott egy jóra való igazságszerelő correspondenst feltalálni, de szavam nagyon olvasóihoz, néhány seregem, mellyben szolgálók, s tulajdon becsületesem igazoló szavam.

Már 28-ikán megtámadtatunk a Temerin körül sáncokban levő rác z ágyú és csapatok által, a legelső ágyúgolyó végett, melly egy előttünk álló

gyalog szakaszon keresztül 6-dik századunkhoz közel a földbe csapott a közellevők helyeikből ki-mozdultak, előljárók által a legkeményebb szavakkal utasítottak rendükbe, ezen csekélységért volt mit hallani az egész zászlóaljnak leginkább a Lopresti lovagoktól és a sorkatonatisztek-től, de éppen azon Lopresti lovagot Kazinczy polgártársamat, ki leginkább kelt ki, akkor reggel a nemzetőrsereg ellen szólítom bizonyosággal, hogy nem ő volt-e az ki, látván hogy a zászlóalj a legkeményebb ágyútűzben estéli 7 óráig nyugodtan, mint a legjobb sorkatonaság állott, — minden felszólítás nélkül ezen szavakkal jött a zászlóalj elébe, barátim, reggel megbántottam önöket, mert némellyek megérdemlék, ime most engedelmet kérek, — adja isten, hogy minden katonaság úgy mint önök viselje magát. — Azon gyászos éjszakán a nemzetőrség a katonasággal együtt működve akkor hagyta el állásait, midőn a falu háta megett lánggal égvén a temerini statio parancsnokától visszarendeltetett. Az éj sötét, a dispositio a legcélszerűtlenebb, a rác csapatok manővere, a legexactabb volt, az ellenünk működők sok ágyúkkal bírtak, mert mindjárt eleinte 24 játszott ellentünk, de főhivám Lahner őrnagy urat vagy Hüttinger, Herczinger kapitányokat etc. kiknek nemzetőrszáljaink parancsuk alatt volt, hogy nem a sorkatonasággal egyszerre gyültek-e a különféle állásoknál a magtárnál össze nemzetőreink s Máté alezredes parancsára katonai rendben vezettettek gr. Almásy őrnagy által Kérre, hol az alezredes ur parancsára a Jarekben levőkkel egyesülnünk kellett, — vagy talán a jarekiak is megfutottak, kik kétszer visszavervén az ellenséget csak a legszigorúbb parancsra vonultak Kér felé. Ehhez azt tartom nem kell commentár, de fájdalmas, hogy azon hazafiak, kik a ministerium felszólítására a legnagyobb do-logidőben házaikat, családjukat, — vagyonaikat odahagyják, s mindeneiket készek föláldozni, gyakorlatlan kezeikben kaszákkal ágyú elejébe állanak a legnagyobb fáradságok közt életveszélyben a legnagyobb kézséggel teljesítést köteleességüket, alaptalan hírek következtében, meg becsületeket is veszélyeztessék.

Önt pedig k. correspondens uram felszólítom, miszerint alapos tudósítást szerezzen ez ügyben magának, s jobbitsa ki a 151. számban adott tudósítását, mert én önt mind addig becsületsértőnek nyilvánítom, s ha tetszik minthogy ugy is visszatérek Verbászra, nyilvánításommal bővebben is értekezhetünk egymással.

Földvári Kálmán

a hevesi őrsereg 2-dik zászlóalji segédtsízi.

H I R D E T É S E K.

(3-6)

Nemzetőrségi egyenruhák,

mint: atillák, nadrágok, köpenyek és csákók készen — vagy egész századok számára a legrövidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók

Singer Ign. és társnál,
nagyhid-utca 9. sz. Haris-féle házban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.
" Eszékre vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság főügyvivősege.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember 1-ésőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.
" " tehervonat délelben 11 órakor személyvonat délut. 1 1/2 óra
" " Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.
" " Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.
" " Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.
Pestről Váczfélre reggel 7 órakor.
" " délután 3 óra 30 percz.
Váczfélre Pestfelé reggel 8 óra 30 percz.
" " délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.